

ODBORNÝ POSUDOK

**vypracovaný v zmysle § 13 zákona č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**

k strategickému dokumentu:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ŇÁRAD

Obstarávateľ:

OBEC ŇÁRAD, Ňárad 78, 930 06 Ňárad

**Zhotoviteľ, zodpovedný projektant ÚPN-O Ňárad a spracovateľ správy
o hodnotení strategického dokumentu:**

Ing. arch. Janka PRIVALINCOVÁ, Azalkova 11, 949 01 Nitra

Osoba odborne spôsobilá na obstarávanie ÚPP a ÚPD obce:

Bc. Beáta NAGYOVÁ, Kráľovičove Kračany, 930 03 Kráľovičova Kračany

Spracovateľ odborného posudku:

Ing. Tibor ČIERNY, Príbelce č. 178, 991 25 Príbelce

ÚVOD

Obstarávateľ

Názov: Obec Nárada
Sídlo: Nárada 78, 930 06 Nárada
IČO: 00 305 758
Oprávnený zástupca navrhovateľa: Jozef Lukács, starosta obce

Základné údaje o strategickom dokumente

Názov: Územný plán obce Nárada
Charakter: Územnoplánovacia dokumentácia na lokálnej úrovni

Cieľom územnoplánovacej dokumentácie je sústavne a komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určovať jeho zásady, navrhovať vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Hlavným cieľom ÚP obce Nárada je vytvoriť predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností na území obce, predovšetkým:

- rešpektovaním záväznej časti ÚP R Trnavského kraja,
- získanie právne záväzného dokumentu, usmerňujúceho rozvoj obce na základe zohľadnenia odborných kritérií a dohody všetkých zainteresovaných (občanov obce, obecnej samosprávy, štátnej správy),
- zabezpečenie ďalšieho rozvoja obce v stanovenom rozsahu vytipovaním najvhodnejších rozvojových plôch a smerov, stanovenie zásad funkčného využitia plôch tak, aby nedochádzalo k nežiaducim kolíziám jednotlivých funkcií,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie priestorových regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine podporovať a udržiavať všetky miestne pamiatky, zvláštnosti a tradície
- vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na rozvoj technického vybavenia,
- vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby.

Špecifickým cieľom ÚP obce Nárada je:

- zabezpečiť rozvojové plochy pre výstavbu rôznych funkcií potrebných práve v čase spracovania územného plánu,
- vytvoriť kompaktnú obecnú štruktúru s kostrou, tvorenou plochami občianskej vybavenosti, sociálnej infraštruktúry a služieb,
- zabezpečiť dostatočnú dopravnú a technickú infraštruktúru,
- rekonštruovať pamätihodnosti obce, chrániť ich a využívať v súlade so zákonom o ochrane pamiatkového fondu.

Predložený návrh ÚP obce Nárada rieši nasledovné rozvojové lokality:

- Bývanie – B, B1 – B12
- Občianska vybavenosť – OV, OV1, OV2
- Špecifická vybavenosť – ŠV, ŠV1
- Rekreácia, šport – RŠ, RŠ1
- Rekreácia, chaty – RCH, RCH1
- Verejná zeleň – VZ1 - 9
- Agroturistika – AG1, AG2, AG3, AG4
- Poľnohospodárska výroba – POV1, POV2
- Priemyselná výroba – PRV1

Vypracovanie odborného posudku podľa § 13 zákona

Odborný posudok pre navrhovaný strategický dokument „Územný plán obce Nárada“ podľa § 13 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“), na základe určenia Okresného úradu Dunajská Streda, odboru starostlivosti o životné prostredie, (list č. OU-DS-OSZP-2022/014320-020, zo dňa 05.09.2022) vypracoval Ing. Tibor Čierny, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb pre účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 1 vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti pre účel posudzovania vplyvov na životné prostredie, pod číslom 462/2010/OHPV.

Pre spracovanie posudku boli poskytnuté nasledovné podklady:

1. správa o hodnotení strategického dokumentu (ÚPD) a stanoviská k nej,
2. návrh Územného plánu obce Nárada.

V odbornom posudku sú vyhodnotené:

- A) úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu,
- B) stanoviská podľa § 12 zákona o posudzovaní vplyvov a verejné prerokovanie správy o hodnotení
- C) úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- D) použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií,
- E) varianty riešenia strategického dokumentu,
- F) návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Členenie posudku a návrh záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu vychádzajú z ustanovení § 13 ods. 8 a 9 zákona o posudzovaní vplyvov.

POSÚDENIE STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

A) ÚPLNOSŤ SPRÁVY O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Návrh Územného plánu obce Nárada je spracovaný v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Územný plán obce Nárada ako strategický dokument je predmetom posudzovania v zmysle § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov.

Návrh územného plánu obce Nárád rieši územie obce Nárád, ktoré je vymedzené katastrálnym územím Nárád. Obec Nárád sa nachádza v Trnavskom kraji a v okrese Dunajská Streda. Územný plán rieši administratívno-správne územie obce Nárád s celkovou výmerou 1044,6988 ha.

Zadanie na územný plán obce Nárád bolo prerokované v zmysle § 20 ods. 2, 3 a 4 stavebného zákona a následne schválené uznesením Obecného zastupiteľstva obce Nárád č. 231/28OZ/2021 zo dňa 14.12.2021. Riešenie návrhu ÚP a zámery v území sú v súlade s hlavnými cieľmi stanovenými pre rozvoj obce v Zadaní.

Textová časť Správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie (ďalej len „Správa“) bola predložená v rozsahu 15 strán; tabuľky sú integrovanou súčasťou textu. Správu vypracovala Ing. arch. Janka Privalincová, v r. 2022.

Správa z hľadiska základných atribútov, ktoré sú určené zákonom o posudzovaní vplyvov, t.j. obsah, štruktúra a rozsah, je vypracovaná v súlade s prílohou číslo 5 zákona o posudzovaní vplyvov.

Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie podľa § 9 zákona o posudzovaní vplyvov obsahuje:

V kapitole A. Základné údaje, v časti obsahuje I. Základné údaje o obstarávateľovi, v časti II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii: názov strategického dokumentu, umiestnenie predmetu dokumentácie, zoznam dotknutých obcí, dotknuté orgány, schvaľujúci orgán, vyjadrenie o vplyvoch presahujúcich štátne hranice.

V kapitole B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia v časti I. Údaje o vstupoch analyzuje: pôdu, vodu, energetické zdroje, nároky na dopravu a inú infraštruktúru, suroviny. V časti II. Údaje o výstupoch analyzuje: ovzdušie, vodu, odpady, hluk a vibrácie, žiarenie a iné fyzikálne polia, doplňujúce údaje.

V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, v časti I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia uvádza vymedzenie hraníc dotknutého územia, v časti II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia analyzuje horninové prostredie, hydrogeologické a geodynamické pomery, klimatické pomery, ovzdušie, vodné pomery, pôdne pomery, faunu a flóru, krajinu, chránené územia, územný systém ekologickej stability, obyvateľstvo, kultúrne a historické pamiatky, pozoruhodnosti a archeologické náleziská, paleontologické náleziská, iné zdroje znečistenia a zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

V časti III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti analyzuje vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny a geodynamické javy a geomorfologické pomery, vplyvy na klimatické pomery, vplyvy na ovzdušie, vplyvy na vodné pomery, vplyvy na pôdu, vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, vplyvy na krajinu, vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská, vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality. V závere uvádza komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

V časti IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie. Vplyvy na obyvateľstvo sú eliminované návrhmi na odstránenie súčasných negatívnych vplyvov na obytné prostredie v oblasti výroby, dopravy, technickej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre šport a rekreáciu a celý súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia.

V časti V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.

V časti VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia.

V časti VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri spracovaní správy o hodnotení.

V časti VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie.

V časti C.IX. až C.XI. je uvedený a podpísaný riešiteľ, zoznam doplňujúcich správ, potvrdenie správnosti a úplnosti údajov, podpis a pečiatka oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Úplnosť Správy bola hodnotená z hľadiska požiadaviek tejto prílohy, ktorá predstavuje všeobecný rámec pre jej obsah a štruktúru. Významné kritérium pre posúdenie úplnosti však predstavuje aj „Rozsah hodnotenia“ určený podľa § 8 zákona o posudzovaní vplyvov príslušným orgánom a súbor stanovísk a pripomienok k Rozsahu hodnotenia a súvisiacim krokom obstarávateľa podľa stavebného zákona a zákona o posudzovaní vplyvov.

Z hľadiska vypovedacej schopnosti Správy vo vzťahu k predmetu posudzovania a cieľom obstarávateľa, je spracovaná na dobrej úrovni. Jednotlivé kapitoly vo vnútorných väzbách a vo väzbe na ostatné časti Správy, rozsahom poskytovaných informácií, systematicky a v logickej väzbe k samotnému predmetu informujú o súčasnom stave územia a návrhoch riešenia (potrieb) navrhovaných na umiestnenie do tohto územia, vychádzajúc z obsahu návrhu Územného plánu obce Nárada.

Formálne, vecne a problémovo je Správa konzistentná, korektne reaguje na návrhy a požiadavky, ktoré sú súčasťou návrhu Územného plánu obce Nárada, t.j. vlastné návrhy a požiadavky obce Nárada alebo boli uplatnené k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu, resp. definované v rozsahu hodnotenia.

Konštatujem, že v Správe a v procese obstarávania bola zabezpečená a využitá kontinuita informácií a analýz stavu a významu tohto procesu zodpovedajúci podmienkam ustanovených zákonom o posudzovaní vplyvov a stavebným zákonom.

Príslušný orgán a obstarávateľ Správy v priebehu spracovania odborného posudku na základe vyžiadania doplnili niektoré požadované informácie a listinné doklady.

Možno konštatovať, že Správa obsahuje podstatné informácie o charaktere navrhovaného strategického dokumentu, základné informácie o súčasnom stave životného prostredia, základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. V Správe sú primeraným spôsobom vyhodnotené vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a porovnané s nulovým variantom, ktorý predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia. Údaje boli uvedené v podrobnosti, ktorá umožňuje posúdiť očakávané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. Celkové vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na dotknuté územie boli komplexne zdokumentované a vyhodnotené na základe hodnotenia podkladových materiálov. Hodnotenie vychádza zo súčasnosti známych údajov o vstupoch a výstupoch vzhľadom k prírodným zdrojom a zložkám životného prostredia. Možno konštatovať, že úplnosť zistenia vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie je dostatočná.

B) STANOVISKÁ PODĽA § 12 ZÁKONA O POSUDZOVANÍ VPLYVOV A VEREJNÉ PREROKOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

Okresný úrad Dunajská Streda, Odbor starostlivosti o životné prostredie rozoslal Správu na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam (Regionálna veterinárna a potravinová správa Dunajská Streda, Regionálny úrad verejného zdravotníctva Dunajská Streda, Trnavský samosprávny kraj, Dopravný úrad Bratislava, Obvodný banský úrad v Bratislave, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo obrany SR, Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Trnave, Krajský pamiatkový úrad Trnava, Obec Baloň, Obec Sap, Obec Medveďov, Mesto Gabčíkovo, Okresný úrad Dunajská Streda, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresný úrad Dunajská Streda, odbor krízového riadenia, Okresný úrad Trnava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky, Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie).

V zmysle § 12 zákona o posudzovaní vplyvov boli do termínu spracovania posudku a návrhu záverečného stanoviska doručené na Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy (list č. 3946/2022-5.3, 33413/2022, zo dňa 13.06.2022) v stanovisku uvádza

1. V katastrálnom území obce Nárada sú evidované skládky odpadov tak, ako sú zaznačené na priloženej mape. MŽP SR odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.

2. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

3. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra – aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14>.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienky budú zapracované do podmienok v časti F/.

Krajský pamiatkový úrad Trnava (list č. KPUTT-2022/4723-6/55124/HOR, zo dňa 29.06.2022) v stanovisku uvádza, že ku predloženému oznámeniu o strategickom dokumente „Územný plán obce Nárada“ nemá námietky za podmienok rešpektovania ustanovení zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky (list č. OU-TT-OVBP1-2022/024011/Há, zo dňa 15.06.2022) v stanovisku uvádza:

K správe o hodnotení strategického dokumentu a jej záverom nemajú pripomienky.

K schváleniu strategického dokumentu, ktorým je Územný plán obce Nárada, požadujú akceptovať všetky navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie uvedené v správe o hodnotení a ich zapracovanie do územného plánu obce.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Dunajská Streda, odbor krízového riadenia (list č. OU-DS-OKR-2022/014800-002, zo dňa 16.06.2022) v stanovisku uvádza, že hlavným cieľom dokumentu je komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v rozsahu katastrálneho územia obce, stanovenie zásad jeho organizácie a zároveň vecná a časová koordinácia jednotlivých činností v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Územnoplánovacia dokumentácia v bode 2.10 „Návrh riešení záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami“ obsahuje údaje o riešení záujmov civilnej ochrany podľa ustanovení zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-DS-OSŽP-2022/014735-002, zo dňa 27.06.2022) v stanovisku uvádza:

Štátna správa na úseku odpadového hospodárstva:

Nakladanie s odpadmi musí byť v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva a POH Trnavského kraja.

Je potrebné riešiť zmapovanie environmentálnych záťaží, popr. ich sanáciu v súlade so zákonom č. 409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže.

Štátna správa na úseku ochrany ovzdušia:

V prípadoch, keď funkčné využívanie územia sa dotýka zdrojov znečisťovania ovzdušia, zmeny jestvujúcich zdrojov, ako aj vznik ďalšieho zdroja vyžaduje súhlas príslušného orgánu ochrany ovzdušia v stavebnom konaní.

Potenciálne zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré majú výrobný charakter, resp. zabezpečujú služby, umiestňovať na plochách určených pre priemysel a služby, pričom je potrebné brať do úvahy aj smer prevládajúcich vetrov.

Pri umiestňovaní rešpektovať i prípadné obťažujúce prvky, napr. prachové.

Z hľadiska ochrany ovzdušia je potrebné pri výrobných plochách vždy uvažovať s izolačnou zeleňou s ohľadom na obmedzenie znečisťujúcich látok (produkcia aj diaľkový prenos), zlepšenie mikroklimatických pomerov a s ohľadom na nízky podiel zelene v okrese Dunajská Streda.

Štátna správa na úseku ochrany vôd:

Navrhovanou činnosťou nesmie dôjsť k ohrozeniu alebo znečisteniu povrchových a podzemných vôd, treba zabezpečiť všestrannú ochranu tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových a podzemných vôd.

Stavba transformačnej stanice musí byť konštrukčne tak zabezpečená, aby sa vylúčilo mechanické poškodenie a aby sa pri mimoriadnych okolnostiach, mohlo účinne zabrániť nežiadúcemu úniku nebezpečných látok do pôdy, povrchových vôd a podzemných vôd.

Štátna správa na úseku ochrany prírody a krajiny:

Bez pripomienok.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienky budú zapracované do podmienok v časti F/.

Regionálna veterinárna a potravinová správa Dunajská Streda (list č. S22/159-3, zo dňa 20.06.2022) v stanovisku uvádza, že k Správe nemá pripomienky.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Trnava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-TT-OCDPK-2022/023793/Si/DA9, zo dňa 10.06.2022) v stanovisku uvádza:

Žiada rešpektovať ochranné pásmo cesty II. triedy (II/506), ktoré má šírku 25,0 m od osi cesty na pozemkoch mimo zastavaného územia obce a cesty III. triedy (III/1403) v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 135/1961 Z.z. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

Je potrebné ponechať územné rezervy pre verejnoprospešné stavby, napríklad prebudovanie križovatiek na ceste II/506, stavby cyklotrás a podobne.

Dopravné riešenie pripojení (tvary novo navrhovaných križovatiek, úpravy existujúcich križovatiek, pripojenia, vjazdy) nových lokalít (resp. zmenených funkciou) musia byť až po dopravnoinžinierskom posúdení, na základe výsledkov dopravného prieskumu. Pri návrhu nových križovatiek je potrebné dodržať príslušné STN a TP (napríklad vzdialenosti križovatiek a pod.).

Pri umiestňovaní novo navrhovaných lokalít pri cestách (napríklad B4, B5) je potrebné uvažovať s izolačnou zeleňou a protihlukovými opatreniami už pri návrhu umiestnenia, aby neboli dodatočne vyžadované opatrenia od príslušných správcov ciest.

V strategickom dokumente odporúča sa zamerať na navrhované lokality s prevládajúcou obytnou funkciou – bývanie v blízkosti ciest.

V navrhovaných lokalitách s prevládajúcou obytnou funkciou – bývanie v blízkosti ciest, odporúčame posúdiť nepriaznivý vplyv dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

V prípade, že bude zástavba situovaná v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku, územný plán obce musí navrhnúť zodpovedajúce opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov z dopravy a zaviazat' investora stavby na ich realizáciu.

Ak je zastavané územie v zmysle územného plánu vymedzené len po jednej strane pozemnej komunikácie, avšak samotná komunikácia nie je v zmysle platného územného plánu súčasťou zastavaného územia, v dotknutom úseku táto komunikácia má zákonom dané ochranné pásmo cesty.

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne cesty alebo premávku na nich.

Upozorňuje sa, že výkres č. 1 – Širšie vzťahy, je potrebné prepracovať, t.j. uvádzať správne čísla ciest III. triedy.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienky budú zapracované do podmienok v časti F/.

Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov (list č. OU-TT-OOP6-2022/024105, zo dňa 30.06.2022) v stanovisku uvádza, že k navrhovanému záberu poľnohospodárskej pôdy v rámci návrhu riešenia strategického dokumentu „Územný plán obce Nárada“ sa vyjadril, a to prostredníctvom stanoviska č.j. OU-TT-OOP6-2022/008867-002 zo dňa 24.02.2022, pričom k uvedenému strategickému dokumentu nemal z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy žiadne pripomienky.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Okresný úrad Dunajská Streda, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. OU-DS-OCDPK-2022/015914, zo dňa 30.06.2022) v stanovisku uvádza:

Okresný úrad súhlasí s predloženým strategickým dokumentom. Konkrétne pripomienky a požiadavky z hľadiska výkonu štátnej správy ciest II. a III. triedy budú uplatňovať vo vyjadreniach, stanoviskách, povoleniach resp. rozhodnutiach k jednotlivým stupňom územnoplánovacej dokumentácie a projektovej dokumentácie.

Ďalej upozorňuje obstarávateľa, že podľa zákona č. 149/2021 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 135/1961 Z.z. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ochranné pásmo ciest platí mimo zastavaného územia obce vymedzeného územným plánom; ak ide o obec, ktorá nie je povinná mať územný plán podľa osobitného predpisu, cestné ochranné pásmo vzniká mimo skutočne zastavaného územia obce.

Ak zastavané územie v zmysle územného plánu vymedzené len po jednej strane pozemnej komunikácie, avšak samotná komunikácia nie je v zmysle územného plánu súčasťou zastavaného územia, v dotknutom úseku komunikácia požíva ochranu v podobe ochranného pásma.

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne cesty alebo premávku na nich.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko tvoria legislatívne pripomienky vyplývajúce z novely cestného zákona.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dunajskej Strede (list č. RH/2022/00993-6358-2-BM5, zo dňa 30.06.2022) v stanovisku uvádza, že

Správa o hodnotení „Územný plán obce Nárada“ v časti „voda“ nedostatočne hodnotí vplyv navrhovanej zástavby RD čo do produkcie odpadových vôd a spôsobu ich odkanalizovania do žump a perspektívne do plánovanej kanalizačnej siete ukončenej funkčnou ČOV. T.č. je problematický vývoz obsahu žump do ktorejkoľvek ČOV v okrese pre ich preťaženosť.

Z uvedeného dôvodu sa hodnotí výstavba navrhovaných RD v I. i v II. etapa za problematické a je na zváženie.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienky budú zapracované do podmienok v časti F/.

Trnavský samosprávny kraj, odbor stratégií a projektov (list č. 08633/2022/OÚPŽP-7, zo dňa 23.06.2022) v stanovisku uvádza, že

Považuje zábery najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy pre funkciu bývania vzhľadom na počet obyvateľov v obci za neprimerané. V zmysle regulatívov záväznej časti Územného plánu regiónu Trnavského kraja v oblasti štruktúry osídlenia, ktoré vychádzajú z princípov trvalo udržateľného rozvoja s cieľom podpory ochrany najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd pred ich zástavbou, požaduje sa zredukovať navrhované lokality pre funkciu bývania, ktoré priamo nenadväzuje na zastavané územie obce a sú navrhované na najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôde. Ide najmä o plochy B1 (38 b.j.) – 1. etapa, B1 (33 b.j.) – 2. etapa, B 10 (29 b.j.) – 1. etapa, spolu pre 300 obyvateľov. Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie požaduje sa ostatné navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu ostatných vplyvov na životné prostredie a zdravie za dostatočné.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienky budú zapracované do podmienok v časti F/.

Dopravný úrad Bratislava (list č. 15556/2022/ROP-002/30266, zo dňa 21.06.2022) vo svojom stanovisku uviedol, že k Správe o hodnotení strategického dokumentu ani k návrhu strategického dokumentu nemá žiadne pripomienky.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Ministerstvo dopravy a výstavby SR Bratislava, sekcia stratégie dopravy (list č. 29555/2022/SSD/64883, zo dňa 16.06.2022) vo svojom stanovisku uviedlo, že Správu o hodnotení strategického dokumentu berú na vedomie nemá k nej žiadne pripomienky.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Slovenská správa ciest Bratislava (list č. SSC/9473/2022/2320/38354, zo dňa 12.10.2022) vo svojom stanovisku uviedlo, že v katastrálnom území obce Nárada sa nachádzajú cesty II/506 Gabčíkovo – Medveďov a III/1403 Sap – Baloň. Obcou neprechádza cesta I. triedy.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Orange Slovensko a. s. Bratislava (list bez čísla zo dňa 17.10.2022) vo svojom stanovisku uviedlo, že

V rámci vypracovania dokumentácie územného plánu obce Nárada požaduje, aby v nich bola zohľadnená možnosť výstavby/rozšírenia verejnej elektronickú komunikačnej siete (VEKS – jej podzemných sietí aj nadzemných stavieb základňových staníc), ako technickej infraštruktúry vybavenia územia.

Spoločnosť Orange má v danom regióne vybudovanú technickú infraštruktúru. K existencii, resp. vytýčeniu podzemných telekomunikačných zariadení je potrebné osloviť ich správcovskú spoločnosť MICHLOVSKÝ spol. s r.o. Letná 796/9, 921 01 Piešťany.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je bez pripomienok.

Štátna ochrana prírody SR, Správa Chránenej krajiny oblasti Dunajské Luhy (list č. CHKO DL-DS/48-001/2023, zo dňa 15.03.2023): v stanovisku uvádza:

Identifikácia územia: Navrhovaný územný plán Nárada predstavuje komplexný, ucelený rozvojový dokument obce, ktorý v dlhodobom horizonte umožní primeraný rozvoj bývania, občianskej a technickej vybavenosti, aktivít v oblasti športu a rekreácie, výroby podnikania, ako aj rozvoj zamestnanosti pri rešpektovaní všetkých limitujúcich faktorov ako sú ochranné pásma, ochrana prírody, archeologické lokality, kultúrne a historické danosti okrem niektorých významných krajinných prvkov a prvkov RÚSES hlavne pri rozvojových lokalitách B2-I., B6-I., PRV1-I., RŠ-I., AG1-I., AG3-I., AG4 a POV1.

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody:

ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE OPAK

Chránené územia a NATURA 2000

V riešenom území sa nenachádzajú chránené územia podľa zákona, ani územia sústavy Natura 2000, významné mokrade ani chránené stromy.

RÚSES okresu Dunajská Streda

RBk1 Chotárny kanál – biokoridor spája Malý Dunaj a je tiež napojený na RBc3 Bohel'ovské rybníky. Tvorí ho líniová vegetácia lužných lesov. Jeho hranice, ktoré kopírujú prirodzené bariéry, ku ktorým bola započítaná ochranná zóna v šírke 50 m.

Kategória: **hydrický biokoridor regionálneho významu**

Výmera a celková dĺžka: **361,76 ha / 25,45 km**

Stav: **prevažne vyhovujúci**

Príslušnosť k.ú.: **Okoč, Topoľníky, Dolný Štál, Veľký Meder, Pataš, Baloň, Nárada**

Charakteristika a trasa biokoridoru: Po celej dĺžke toku preteká intenzívne využívanou poľnohospodárskou krajinou. Kanál je miestami napriamený a miestami kopíruje meandre Dunaja. V týchto miestach sú po jeho brehoch malé plochy lužných lesov alebo plochy s krovinami, na ktorých prebieha zreteľný sukcesný proces. Biokoridor tvorí prevažne líniová vegetácia, hlavne topoľ šľachtený (*Populus x euroamericana*), miestami telesná drevinová vegetácia a porasty trste. V časti pri Bohelovských rybníkoch sú behy porastené trávinnobylinnými spoločenstvami. Navrhnutý biokoridor spája Malý Dunaj – Dunaj a je tiež napojený na RBc3 Bohelovské rybníky. Trasa biokoridoru začína v katastrálnom území obce Okoč (Malý Dunaj) a končí za obcou Nárada, kde sa vlieva do Dunajského kanála a následne do Dunaja.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: CHA Čiližské močiare (2. a 3. stupeň ochrany), zastúpené sú genofondovo významné lokality GL33 Čiližská mokraď a GL55 Okružla plytčina-Pod Sihoťou

Ohrozenia, konfliktné uzly: intenzívna poľnohospodárska činnosť na veľkoblokovej ornej pôde, nadmerné hnojenie a používanie pesticídov, eutrofizácia, pestovanie topoľových monokultúr, šírenie invázných druhov. Po celej dĺžke toku sa nenachádzajú výrazné kolízne body. Biokoridor pretína niekoľko cestných komunikácií.

Manažmentové opatrenia: využívať poľnohospodársku pôdu v súlade s jej produkčným potenciálom na úrovni typologicko-produkčných kategórií, pričom treba rešpektovať limity z prírodných ohrození a limity z legislatívnych obmedzení, rozčleniť veľkoblokovú ornú pôdu (makroštruktúry) na menšie bloky (mezoštruktúry až mikroštruktúry), pri intenzívne využívaných poľnohospodárskych pozemkoch ponechať dostatočne široký pás extenzívne využívanej plochy, schopnej zachytávať nepriaznivé vplyvy z okolitých, hlavne intenzívne využívaných plôch.

Do tohto biokoridoru zasahuje čiastočne **rozvojová lokalita PRV1-I.**,

EVSK 96 – Nárada – Vrbina a Smradľavý kanál, systém kanálov s vyvinutou nelesnou brehovou drevinovou vegetáciou a plošnými mokraďami v okolí, prevažne s porastmi trsti (*Phragmites australis*) s fragmentom lesnej vegetácie v kategórii hospodárskych lesov s topoľom bielym, t. šľachteným (*Populus alba*, *P. x euroamericana*) a vrbou bielou (*Salix alba*).

Rozvojové lokality **B2-I.**, **RŠ1-I.**, **AG1-I.**, **AG4** ležia čiastočne na ploche tohto prvku RÚSES

EVSK97 – Pri patašskej ceste, mokradné zvyšky v intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajine s nelesnou drevinovou vegetáciou a porastom trsti (*Phragmites australis*)

Rozvojové lokality **AG3-I.**, **POV1** ležia čiastočne na ploche tohto prvku RÚSES

Nelesná drevinová vegetácia (NDV) ako významný krajinný prvok, v závislosti od jej plošného zastúpenia a kvality sa podieľa na zvyšovaní ekologickej stability daného územia. Vzhľadom na lokalizáciu a plochu plní aj ďalšie funkcie ako napr. melioračnú, mikroklimaticko-hygienickú, protieróznú, protiprachovú, protihlukovú a iné.,

Významnú úlohu zohráva pri estetickom vnímaní krajiny, pri rozvoji rekreačného potenciálu vidieckej krajiny ako aj pri ochrane biodiverzity (rozmanitosti) v území. Nakoľko v území obce dominuje orná pôda, nelesnej drevinovej vegetácie je v území nedostatok. Tvoria ju remízky a solitéry na ornej pôde, vegetácia vodných tokov, poľných ciest a cesty II. a III. triedy, kontaktná vegetácia medzi záhradami a ornou pôdou. Druhové zloženie je rôznorodé, zo stromov sú zastúpené listnaté a ihličnaté dreviny lipa, jaseň, topoľ, breza, smrek, javor, vrb, agát, borovica a rôzne kultivary. Dobré sa darí čerešňiam, višňiam, slivkám, hruškám, jabloniam, orechom.

Rozvojové lokality **B6-I.** a **AG4** ležia takmer celé na ploche týchto významných prvkov.

Súčasnú využívanie dotknutého územia, vzhľad krajiny

Z historického hľadiska sa riešené územie nachádza v oblasti s dlhodobou roľníckou tradíciou. Pôvodná štruktúra polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest však bola v nedávnej minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných oráčin. Krajina je z väčšej časti zbavená pôvodného vegetačného krytu a človekom je dlhodobo obhospodarovaná a pretváraná, čím stratila svoju prirodzenú mozaikovitosť. V krajinejšej štruktúre Žitného ostrova prevažujú horizontálne prvky – polia. Terén je rovinatý s prevahou poľnohospodárskej pôdy ktorá v rámci veľkoblokových pôdnych celkov predstavuje monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka. Vzhľad krajiny neobsahuje veľa prvkov prírodného rázu, charakteristickými pozitívnymi prvkami scenérie krajiny je však hustá sieť odvodňovacích kanálov, vodných plôch, mokradí, ako aj prvkov líniovej a rozptýlenej zelene v krajine – vetrolamy, stromoradia. Tieto prvky majú v danom území prevažne líniový priestorový prejav. Územie má minimálnu výmeru lesov. Krajina sa javí pre pozorovateľa ako otvorená. Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinejšej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiace prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Zastúpenie rušivých prvkov scenérie krajiny je minimálne – okrem líniových stavieb ciest a elektrických vedení VN sa medzi ne zaraďujú dominanty veľkokapacitných maštali.

Návrh riešenia a odôvodnenie

Podľa zákona, (podľa § 9 ods.1 písm. a) a ods.2)

Navrhne sa, aby hranice rozvojových lokalít, ktoré zasahujú do záujmových území OPaK boli upravené tak aby boli mimo záujmového územia OPaK, jedná sa o rozvojové lokality: **PRV1-I., B2-I., RŠ1-I., AG1-I., AG4, AG3-I., POV1.**

U rozvojovej lokality **B6-I.** navrhuje sa, aby sa striktno vyžadovala podmienka územnej kompenzácie krajinejšej zelene vo forme krajinejšej alebo verejnej zelene na takej istej výmere ako je výmera zabratej krajinejšej zelene napríklad na úkor ornej pôdy.

U rozvojovej **AG4** navrhuje sa, aby sa striktno vyžadovala podmienka zachovania krajinejšej zelene minimálne na úrovni 70% súčasnej výmery, ako aj pri povoľovaní výstavby navrhuje sa, aby PD na stavebné povolenie obsahovala aj SO (stavebný objekt) sadové úpravy.

U **ostatných rozvojových lokalít** navrhuje sa, aby sa striktno vyžadovala **podmienka dôsledného doplnenia nutnosti založenia verejnej, izolačnej alebo areálovej kríkovej a stromovej zelene** bez konfliktu s inžinierskymi sieťami, druhovej ochrany a ochrany drevín pri realizácii stavebných úprav.

Tieto podmienky by mali byť limitujúce z hľadiska vydania kladného záväzného stanoviska orgánu OPaK podľa § 9 ods.1 písm. a) a ods. 2 zákona.

Je veľmi dôležité aby **navrhované opatrenia**, ktoré budú zakotvené aj v SOH doplnené o hore uvádzané postrehy, návrhy a podmienky, dostali aj do konečnej verzie návrhu ÚPD ako aj do **záväzných častí ÚPD.**

K tejto požiadavke sa logicky pričleňuje aj požiadavka: **do projektov pre územné a stavebné povolenie, v oblasti realizácie nových verejnoprospešných stavieb, začleniť samostatný stavebný objekt (SO) Sadové úpravy, pri projektoch sadových úprav a pri jej realizácii uprednostniť pôvodné druhy drevín**, preto sa navrhuje túto podmienku dôsledne doplniť do záväzne časti ÚP, hlavne pri projektoch verejnoprospešných, (dopravných, kanalizačných, vodovodných) stavieb, občianskej vybavenosti, alebo pri stavbách ktoré sa dotýkajú verejnej, areálovej alebo krajinejšej zelene, TTP, parkov ako aj chránených území a ich ochranných pásiem. Za východiskový stav monitoringu ekologicky významných segmentov krajiny v zastavanom území, v rámci hodnotenia vplyvov a správy o hodnotení (SOH) navrhuje sa ich súčasnú rozlohu a plošný a kvalitatívny rozsah, ktorý by sa počas jednotlivých zmien a doplnkov ÚPD nemal znižovať. Jedná sa o plochy jestvujúcej a navrhovanej verejnej zelene, všetky druhy zelene

v chránených územiach alebo v ich ochranných pásmach, trvalé trávne porasty, plošné prvky ÚSES, mokrade, významné krajinné prvky podľa zákona, jestvujúcu aj navrhovanú ochrannú a krajinnú zeleň aj v dotyku s intravilánom, ako aj lesné porasty v dotyku s intravilánom, (zastavaným územím) ktoré by mohli byť zmenené na lesopark.

Ostatné EVS mimo intravilán sú chránené cez prvky RÚSES, v rámci CHÚ, alebo cez ochranu drevín podľa zákona.

Podľa § 3 odsek (3) zákona, vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.

Podľa § 2 odsek (2) písmeno c) zákona, významný krajinný prvok je taká časť územia, ktorá utvára charakteristický vzhľad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilite, najmä les, rašelinisko, brehový porast, jazero, mokrad', rieka, bralo, tiesňava, kamenné more, pieskový presyp, park, aleja, remíza.

Podľa § 3 odsek (2) zákona, významný krajinný prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologickostabilizačnej funkcie.

Areálová, uličná a ochranná izolačná zeleň má priaznivý vplyv na znižovanie prašnosti, okrem toho by mohla významne dotvoriť a pozitívne upraviť súčasnú krajinnú štruktúru záujmového územia (eliminácia stresových faktorov). Lem porastov drevín a bylín umožní vytvorenie nárazníkovej zóny, ktorá účinne môže zabraňovať veternej erózii z okolitých poľnohospodárskych pozemkov, výrazne napomáha k vytváraniu priaznivých mikroklimatických podmienok pre biotu i človeka, ale vytvára aj podmienky pre priaznivý rozvoj územnému systému ekologickej stability. Z dostupných materiálov RÚSES okresu Dunajská Streda je zrejmé, že ekologická stabilita, tým aj potencionálna kvalita života v k.ú. Nárád je veľmi nízka. Z odborného hľadiska môžeme konštatovať, že v tejto časti (súčasná krajinná štruktúra) zobrazená situácia v plnej miere zodpovedá skutočnému stavu. Ak nechceme prepásť vhodnú príležitosť pozitívne zasiahnuť do možnosti utvárania sídelného útvaru a jeho okolia na niekoľko desaťročí, tak by tam mali byť zohľadnené aj patričné environmentálne aspekty smerujúce k celkovému zlepšeniu stavu životného prostredia v intraviláne ale aj v extraviláne sídelného útvaru a tie by mali byť zapracované aj do návrhových a záväzných častí územného plánu, čo podľa nás v tomto konkrétnom prípade neboli optimálne vykonané. Preto sa navrhuje vedeniu sídelného útvaru, zainteresovaným inštitúciám, projektantom, podnikateľom a v neposlednom rade aj občanom sídelného útvaru, aby učinili patričné opatrenia na dosiahnutie tohto cieľa.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – stanovisko je relevantné, pripomienky budú zapracované do podmienok v časti F/.

Verejné prerokovanie Správy o hodnotení

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 17.10.2022 na Obecnom úrade Nárád. Priebeh verejného prerokovania bol zaznamenaný zápisnici z verejného prerokovania.

Na základe zápisnice z verejného prerokovania starosta obce privítal zúčastnených. Verejného prerokovania sa zúčastnili okrem starostu obce Jozefa Lukácsa, spracovateľka Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Nárád“ a návrhu územného plánu Ing. arch. Janka Privalincová a zástupca obstarávateľa Bc. Beáta Nagyová.

Nakoľko sa tohto verejného prerokovania nikto iný nezúčastnil, ani zo strany dotknutých orgánov, ani zo strany verejnosti, starosta obce po hodine stretnutie ukončil a prítomným poďakoval za účasť. Prílohou zápisnice je prezenčná listina.

Závery vyplývajúce z vyjadrení, stanovísk a verejného prerokovania

Stanovisko odborne spôsobilej osoby – Konštatujem, že uvedené pripomienky sú odôvodnené. Mnohé pripomienky sú adresné až k procesu projektovej prípravy v ďalších stupňoch prípravy dokumentácií. Požiadavky a odporúčania k Správe o hodnotení navrhujem zapracovať do podmienok predmetného strategického dokumentu.

C) ÚPLNOSŤ ZISTENIA Kladných a záporných vplyvov činnosti

Predložená Správa o hodnotení obsahuje v kapitole C III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a konštatovanie, že Územný plán obce Nárada je dokument, ktorý nemá priamy vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľov, ale prostredníctvom regulatívov, limitov obmedzení, usmernení vytvára predpoklady na cieľavedomý primeraný a proporčný rozvoj tohto špecifického priestoru, ktorý je založený na princípe udržania a skvalitňovania životného prostredia.

Vplyvy na obyvateľstvo

Demografická situácia v obci je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja. Index vývoja poukazuje na stúpajúci vývoj za posledných 19 rokov. Počas tohto obdobia stúpol počet obyvateľov v obci o 1,9 %, čo je o 12 obyvateľov viac. Pre návrhové obdobie možno očakávať tendenciu prisťahovania obyvateľstva aj nárast počtu obyvateľov za predpokladu ďalšieho presúvania rozvojových impulzov z miest do vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Úlohou územného plánu je vo vymedzenom časovom horizonte navrhnuť aktivity obyvateľov, ktoré vyústia do nových pracovných príležitostí, bytového fondu, vybavenosti, technickej infraštruktúry a pod.

Územný plán obce - návrh nemá priamy vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravotný stav. Realizáciou navrhnutého územného rozvoja sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci.

V návrhu územnoplánovacej dokumentácie sú jasne stanovené územnopriestorové pravidlá pre realizáciu nových aktivít zabezpečujúcich atraktivnosť prostredia pre domáce obyvateľstvo, návštevníkov, ako aj pre investorov. Navrhovaná činnosť bude mať priaznivý vplyv na obyvateľov obce, a to vytvorením podmienok pre lepšiu organizáciu života, kvalitnejšie podmienky bývania, rozsah a kvalitu vybavenosti, podmienky pre rekreáciu a pracovné príležitosti, dobudovania občianskej vybavenosti, kvalitatívnymi zmenami v dopravnom systéme a v konečnom dôsledku ekonomickou konjunktúrou zvyšovania celkovej kultúrnej, estetickej a ekologickej úrovne prostredia bude viesť k zvyšovaniu životnej úrovne a kvality životného prostredia.

Návrh ÚP obce Nárada nenavrhuje také aktivity, ktoré by v sebe niesli zvýšené riziká ohrozenia zdravia obyvateľstva v obci, alebo narušovali pohodu a kvalitu života. Vplyv strategického dokumentu na obyvateľstvo možno hodnotiť ako v celku pozitívny s dosiahnutím vyššieho kultúrneho a bytového štandardu prostredia.

Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy, geomorfologické pomery

Územie sa podľa geomorfologického členenia rozprestiera v oblasti Podunajská nížina, v celku Podunajská rovina. Severná časť územia obce spadá do Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Neďaleko západnej hranice katastra preteká rieka Dunaj, Dunajský kanál a v rámci územia boli vybudované viaceré odvodňovaco-zavlažovacie kanály Chotárny kanál, Gabčíkovo - Nárada, Nárada – Vrbina, Medveďov – Vrbina a Smradľavý kanál. Celé územie obce tvorí rovinatý

relieľ, s nadmorskou výškou na juhu od 110 do 113 m n.m na severe. Prevažná časť územia, poľnohospodársky využívaná, je vo veľmi malej miere pokrytá nelesnou drevinovou vegetáciou.

Podľa regionálneho geologického členenia sa obec nachádza v pásme vnútrohorských paniev a kotlín, v zóne Podunajskej panvy, v podzóně Gabčíkovskej panvy. Gabčíkovská panva je generovaná nerovnomerným stenčovaním litosféry (s izopachami hrúbky v km), územie pokryté sedimentmi kvartéru (hrúbka 100-400m).

V území sa nenachádzajú ložiská nerastov, nie sú určené chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banských predpisov.

V zásade navrhované činnosti v ÚP-O nemajú vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery a geodynamické javy. V území sa neevídujú staré banské diela a nie sú zaregistrované zosuvy pôdy.

Vplyv na klimatické pomery

V správe o hodnotení ÚP obce Nárada nie sú identifikovateľné žiadne zásadné vplyvy na klimatické pomery riešeného ani širšieho riešeného územia. Riešené územie sa nachádza v Podunajskej nížine, čo sa podpisuje i pod typické klimatické pomery v danom území. Podľa klimatických oblastí je územie obce zaradené do mierne teplej, veľmi suchej klimatickej oblasti, s miernou zimou. Priemerné ročné úhrny zrážok sú v rozmedzí 500 – 550 mm, priemerná ročná teplota vzduchu je od 9 - 10 °C, viac ako 10 °C, priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je menej ako 40 dní a priemerný počet dní s dusným počasím je v rozmedzí 20 – 30 dní v roku.

Vzhľadom na prevažujúce dopĺňanie bytovej zástavby v predloženom územnom pláne obce, bolo by vhodné doplniť informáciu, že i miera zastavanosti územia a odvedenia zrážkových vôd má nemalý vplyv na mikroklimatické podmienky územia, čo by sa malo premietnuť do zásad tvorby zelene a preferovania realizácie priepustných/polopriepustných povrchov.

V rámci Návrhu ÚP obce Nárada sú zapracované ekostabilizačné opatrenia vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. V rámci realizácie rozvojových lokalít je potrebné vytvárať podmienky na ich realizáciu. V zásadách a regulatívoch ÚP-O stanoviť minimálne percentuálne výmery zastavaných plôch pozemkov, na ktorých musí byť aplikovaná zeleň (výsadba stromov a kríkov).

Vplyvy na ovzdušie

Na území obce sa nenachádzajú veľké zdroje znečisťovania ovzdušia. Nachádza sa tu stredný zdroj znečisťovania ovzdušia, a to spoločnosť MEDZIČILIZIE a.s. Čilizská Radvan - chov hospodárskych zvierat Nárada a malé zdroje znečisťovania ovzdušia – kotly rodinných domov, potraviny a obecný úrad. Obec je splynofikovaná a v ďalších rozvojových lokalitách sa navrhuje ďalšia plynofikácia obce. Odporúča sa perspektívne zásobovanie teplom aj využívanie alternatívnych zdrojov tepla (napr. s využitím geotermálnej energie). Pri umiestňovaní nových zdrojov znečisťovania ovzdušia dbať o to, aby sa tieto nenachádzali na náveternej strane.

Vplyvy na vodné pomery

Povrchové vody v riešenom území reprezentujú vodné toky. Územím pretekajú vodohospodársky významné vodné toky Nárada – Vrbina, Medved'ov - Vrbina (č. tokov 013, hydrologické poradie 4-20-01-013, Chotárny kanál s ochrannou hrádzou a Gabčíkovo – Nárada (č. toku 010, hydrologické poradie 4-21-17-010). Ďalej sú to drobné vodné toky Smradľavý kanál, Smradľavé rameno, Gazdovský kanál a Horný diel. Podľa Plánu manažmentu povodňového rizika (SVP, š. p.), v rámci ktorého sú navrhované protipovodňové opatrenia pre SR, je známy rozsah záplavovej čiary z vodného toku kanál Gabčíkovo – Nárada pre návrhový prietok Q_{100} .

V území sa nachádzajú zamokrené plochy, terénne depresie v zastavanom území aj na ornej pôde, obkolesené nelesnou drevinovou vegetáciou. Pri dažďoch dochádza k zvýšeniu hladiny podzemnej vody a k zaplaveniu depresí. Pri výdatných dažďoch sa na veľkých blokoch ornej pôdy vytvára erózia a vzniká splach pôdy do vodných tokov, kde sa usádza na dne, čím sa znižuje prietoknosť a dochádza k častejším záplavám. Navrhuje sa zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie, najmä pozdĺž vodných tokov, kanálov a ciest (trvalé trávne porasty a dreviny majú z hľadiska odolnosti proti eróznym účinkom najlepšiu ochrannú funkciu a tiež vytvárajú podmienky pre vsakovanie vody do pôdy). Výsadba bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby.

Dané územie je situované v hydrogeologickom rajóne Q 052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Zdrojom pitnej vody je vodný zdroj – vŕtaná studňa HP-2, odkiaľ sa voda vytláča do vodojemu o objeme 100 m³ v areáli vodného zdroja a samospádom je dodávaná voda do domácností. Vodný zdroj má určené pásmo hygienickej ochrany (PHO) I. a II. stupňa, vnútorné a vonkajšie. PHO I. stupňa 100x100m, je oplotené. V PHO je zákaz vykonávať akúkoľvek činnosť, ktorou by dochádzalo k narušovaniu pôdneho pokryvu a k znečisteniu pôdnych vrstiev a VZ, výstavby objektov s výnimkou vodárenských zariadení súvisiacich s vodárenským využívaním VZ a umiestnenia telekomunikačného zariadenia pre stavbu siete GSM, dlhodobého pobytu ľudí s výnimkou obsluhy VZ, používať trhaviny, toxické látky a skladovať chemické látky s výnimkou látok slúžiacich na úpravu kvality vody, pasenie zvierat, výkonu práva poľovníctva a intenzívneho poľnohospodárskeho využívania územia.

Na ploche dvoch susedných obcí Nárád a Baloň, severovýchodným smerom na hranici katastrov, sa nachádza prieskumné územie na vykonávanie hydrogeologického prieskumu geotermálnych vôd v etape podrobného hydrogeologického prieskumu. Rozloha 110000m², z toho 85,87% v území obce Baloň a 14,13% v území obce Nárád. Dátum rozhodnutia 13.6.2022, platnosť do 29.6.2022.

Severná časť územia obce spadá do Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov a tomuto územiu v súlade s príslušnými právnymi predpismi je nutné vytvárať priaznivé podmienky pre zachovanie kvality vody.

Výrazným krokom k tomu bude aj plánovaná výstavba čistiarny odpadových vôd pre tri susedné obce v katastri obce Baloň s vybudovaním verejnej kanalizácie. Ako recipient na vyčistené odpadové vody bude slúžiť Dunajský kanál v západnej časti územia, v katastri obce Sap.

Vplyvy na pôdu

V území obce Nárád, ktoré má rozlohu 1044,6988 ha, má poľnohospodárska pôda 78,27 % zastúpenie (817,6431 ha) a lesná pôda 0,17 % zastúpenie (1,7390 ha). V území sa nachádza najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda 0017002/1 a 0019002/1. Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené do skupín kvality poľnohospodárskej pôdy 1, 2, 3, 5, 6, 7. V zmysle kategorizácie pôd podľa hlavných pôdnych jednotiek riešené územie pokrývajú pôdy na zrázoch, fluvizeme, černoze, čiernice, rašelinové pôdy. Náchylnosť pôd riešeného územia k vodnej erózii je žiadna až slabá erózia (0 - 4 t/ha/rok) a k veternej erózii je žiadna až slabá erózia (menej ako 0,7 t/ha) 91 % z územia a aj stredná erózia (0,7 - 22 t/ha) 9 % z územia.

ÚP-O predpokladá návrh rozvojových zámerov obce. Z navrhovanej výmery predstavuje záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu plochu 30,5 ha (z toho 18,7 ha v zastavanom území) v 1. etape návrhového obdobia, a ďalších 7,8 ha v 2. etape návrhového obdobia. Záber poľnohospodárskej pôdy bude uskutočňovaný postupne po jednotlivých lokalitách a po jednotlivých etapách určených v rozhodnutí príslušného orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy. V zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy bude investorom vykonaná skrývka humusového horizontu poľnohospodárskych pôd, odnímaných

natrvalo a zabezpečené jej hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu.

Na väčšine z uvedených plôch dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy v bonite 1. a 2. skupiny BPEJ, resp. menšej miere v bonite 3., 5. a 6. skupiny BPEJ.

Tieto zábery poľnohospodárskej pôdy je potrebné považovať za negatívny vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. V zmysle § 12 ods. 2 písm. l) zákona č. 220/2004 Z.z. okresný úrad rozhodne o výške odvodu za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. Je nutné ešte raz prehodnotiť a zvážiť potrebu plánovania všetkých 12 lokalít na bytovú výstavbu.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Rastlinstvo a živočíšstvo v území je rozmanité a bohaté. K vzácnym rastlinným druhom patria slanomilné rastliny: palina prímorská, skorocel prímorský a vodné rastliny salvínia plávajúca a lekno biele. Typickým pre živočíšstvo kultúrnych stepí: bažant obyčajný, jarabica poľná, syseľ obyčajný. Z chránených živočíšnych druhov sa tu vyskytujú najmä vodné vtáky: kormorán veľký, myšiarka močiarna, rybárik riečny, blatniak tmavý, chocholačka sivá a volavka purpurová. Územie je tiež bohaté na množstvo druhov bezstavovcov a veľa druhov mäkkýšov.

Z hľadiska fyto geografického členenia zaraďujeme riešené územie do Oblasť panónskej flóry (Pannonicum), do Obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum) – 6 Podunajská nížina. Z hľadiska fyto geograficko-vegetačného členenia patrí celé územie do dubovej zóny, nížinnej podzóny, rovinnej oblasti, mokradového okresu.

V území sa nachádzajú Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy (v záplavových územiach veľkých riek) a Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy.

Nepredpokladá sa, že by došlo k významnejším negatívnym vplyvom na faunu a flóru. Definované sú dva konfliktné uzly a to na miestnej úrovni - cesta II. a III. triedy, miestne a poľné komunikácie, kde je navrhované zvýšiť podiel zelene okolo ciest a komunikácii s využitím najmä pôvodných druhov drevín a – stret mostných telies s vodnými tokmi, kde je navrhované revitalizovať brehy vodných tokov (s osobitným zreteľom na úseku pod mostom), zvýšenie členitosti brehov toku, zvýšiť podiel ekologicky stabilných prvkov v okolí uzla (výsadba prirodzených drevín a krovín po oboch stranách toku).

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Územie obce je poľnohospodársky využívané, nachádzajú sa tu veľké plochy ornej pôdy bez výraznej drevinovej vegetácie. Navrhuje sa uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách (50-60 ha), realizovať to výsadbou zelene rozdeľujúcou veľké bloky pôdy; vzniknú tak pozemky vhodné na náhradné výsadby, aj ako súčasť poľnohospodárskych druhov pozemkov. V území sa nachádza iba malé množstvo hospodárskych lesov na výmere 1,739 ha, čo predstavuje iba 0,17 % z územia obce. Výpočtom koeficientu ekologickej stability krajiny porovnaním plôch relatívne stabilných ku plochám relatívne nestabilných sa dosiahla hodnota KES=0,24, čo znamená, že územie je nadpriemerne využívané, so zreteľným narušením prírodných štruktúr.

Aktivity vyplývajúce z územného plánu obce Nárada bude mať podstatný priamy vplyv na krajinnú štruktúru. Predpokladaným rozvojom jednotlivých funkčných zložiek v území - bývanie, občianska vybavenosť, rekreácia v nadväznosti na zastavané územie obce ako aj mimo zastavaného územia obce prídje k zmene priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Navrhnuté zmeny vo funkčnom a priestorovom využití riešeného územia prispievajú k rozvoju obce a k skvalitneniu

života jej obyvateľov. Hodnotenie konkrétnych vplyvov na krajinu, súčasnú krajinnú štruktúru, funkčné využitie územia, estetické vnímanie krajiny a pod. bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností v rámci procesu posudzovania vplyvov podľa platnej legislatívy.

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability

V celom riešenom území platí prvý stupeň ochrany. Nenachádzajú sa tu veľkoplošné ani maloplošné chránené územia. Nenachádzajú sa tu plochy NATURA 2000.

Nachádza sa tu hydrický biokoridor regionálneho významu RBk1 Chotárny kanál. Tento biokoridor spája Malý Dunaj a je tiež napojený na RBc3 Bohelovské rybníky. Tvorí ho líniová vegetácia lužných lesov. Jeho hranice kopírujú prirodzené bariéry. Nachádzajú sa tu aj ekologicky významné segmenty krajiny pod označením EVSK 96 – Nárada – Vrbina a Smradľavý kanál (jedná sa o systém kanálov s vyvinutou nelesnou brehovou drevinovou vegetáciou a plošnými mokraďami v okolí, prevažne s porastmi trsti (*Phragmites australis*) s fragmentom lesnej vegetácie v kategórii hospodárskych lesov s topoľom bielym, t. šľachteným (*Populus alba*, *P. x euroamericana*) a vrbou bielou (*Salix alba*) a pod označením EVSK 97 – Pri patašskej ceste (jedná sa o mokradné zvyšky v intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajine s nelesnou drevinovou vegetáciou a porastom trsti (*Phragmites australis*)). Významný krajinný prvok predstavuje aj nelesná drevinová vegetácia (NDV) v závislosti od jej plošného zastúpenia a kvality, ktorá sa podieľa na zvyšovaní ekologickej stability daného územia.

Návrh ÚP-O Nárada nenavrhuje také rozvojové aktivity, ktoré by nejakým významnejším spôsobom mohli ovplyvniť záujmové lokality ochrany prírody a krajiny. Návrh územného plánu obce rešpektuje prvky ÚSES-u a dopĺňa ho o interakčné prvky miestneho významu, čím sa vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability a tým aj zachovanie pestrosti podmienok a foriem života. V riešení návrhu ÚP-O sú rešpektované všetky ochranné pásma dopravných stavieb, rozvodov energetickej siete a vodných tokov.

Vzhľadom na charakter rozvoja obce, možno považovať úplnosť zistenia vplyvov strategického dokumentu na chránené územia a ÚSES za postačujúci. Prvky ÚSES sú akceptované ako územia s ekostabilizačnou funkciou a navrhujú sa opatrenia - regulatívy, aby novými aktivitami nebola narušená ich ekostabilizačná funkcia a predmet ich ochrany.

Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Na území obce sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky NKP, evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ÚZPF). Navrhuje sa zachovať, chrániť a obnoviť pamätihodnosti obce a ich okolie, podporovať obnovu domov s pôvodnou architektúrou, vypracovať dokumentáciu evidencie pamätihodností obce, zachovať objemovú dominantu Rímskokatolícky Kostol Narodenia Panny Márie, zachovať vidiecky (historický) charakter zástavby a charakter historického pôdorysu v najstarších častiach zastavaného územia. Nepredpokladajú sa negatívne vplyvy na tieto kultúrne pamiatky.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Nepredpokladá sa, v riešenom území sa nenachádzajú.

Iné vplyvy

Nepredpokladajú sa.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Možno skonštatovať, že vyhodnotenie vplyvov je spracované na primeranej úrovni s ohľadom na to, že v etape spracovania územnoplánovacej dokumentácie sa nedajú exaktne charakterizovať konkrétne vplyvy jednotlivých stavebných zámerov a ich rozsah na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Treba však dodať, že existujú viaceré metodické postupy, ktoré je možno využiť pri stanovení potenciálu územia a stanovenia vhodnosti lokalít na vybrané činnosti v krajine, čím by sa predišlo stretom záujmov rozvoja so záujmami ochrany prírody, krajiny a zložiek životného prostredia. Zásadné konflikty kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie neboli identifikované. Negatívne vplyvy sú charakterizované skôr ako dočasné, počas realizácie rozvojových lokalít.

D) POUŽITÉ METÓDY HODNOTENIA A ÚPLNOSŤ VSTUPNÝCH INFORMÁCIÍ

Pri hodnotení dotknutého územia autor vychádzal z vlastných rozborov a prieskumov a publikovaných údajov iných autorov týkajúcich sa hodnoteného územia. Hodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie bolo vykonané hlavne opisnou formou, porovnávaním a pomocou zvolených kritérií, resp. regulatív.

Významnou zložkou hodnotenia bol vlastný doplňujúci prieskum, porovnanie dostupnej databázy z literatúry a prieskumných správ o riešenom území so zistenými podkladovými údajmi počas prieskumu, významným zdrojom boli informácie od dotknutých orgánov. Na základe analýzy územia a hodnotenia vplyvov boli v procese využité metódy analógie dát a odborné odhady a porovnania.

Základná podkladová údajová databáza vychádza z platnej územnoplánovacej dokumentácie kraja, z územnej dokumentácie štátnej ochrany prírody, z literárnych zdrojov, monitoringu jednotlivých zložiek, dát zistených doplňujúcim prieskumom a konzultácií s odborníkmi rôznych profesií.

E) VARIANTY RIEŠENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

V rozsahu hodnotenia bolo v bode I. určené, že okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval) i variant strategického dokumentu predložený v oznámení o strategickom dokumente.

Návrh Územného plánu obce Nárada sa predkladá invariantne. Nulový variant je stav, keby sa nepristúpilo k spracovaniu predmetného strategického dokumentu resp. k jeho schváleniu. Obec Nárada by nemala novú územnoplánovaciu dokumentáciu, čím by sa sťažilo plánovanie rozvoja obce a skvalitnenie života obyvateľov a životného prostredia.

Hodnotený variant je v porovnaní s nulovým variantom ÚP-O ako celkom, pre obyvateľstvo a rozvoj obce výhodnejší, pretože ten rieši existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie obce vrátane jeho obyvateľov. Vytvára tiež predpoklady na zlepšenie ekonomického postavenia obce. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z navrhovaného ÚP, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov definovaných v záväznej časti ÚP-O, nevytvárajú v území takú záťaž, ktorá by významne negatívne ovplyvnila súčasný stav životného prostredia obce. V plnej miere sa akceptuje a rešpektuje prítomnosť existujúcej CHVO Žitný ostrov. Nová výstavba sa navrhuje uskutočňovať v hranici zastavaného územia ale aj mimo zastavaného územia obce a na plochách k nej bezprostredne priliehajúcich a pri zachovaní stupňa ochrany. Rozvojový variant navrhuje rozvoj obytnej funkcie, rekreačnej funkcie, dopravnej a technickej infraštruktúry. Napĺňa ciele, ktoré boli na ňu stanovené v Zadaní.

Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Územnoplánovacia dokumentácia, ktorú tvorí územný plán obce je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie riešeného územia. Jeho najdôležitejším výstupom je záväzná časť, v ktorej sa schvaľujú zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Stanovujú sa opatrenia v území, podmienky využívania územia a umiestňovania stavieb.

Zadávacím dokumentom pre spracovanie územného plánu obce je „Zadanie pre vypracovanie Územného plánu obce“ (schválené zastupiteľstvom obce). Zadanie stanovuje rozsah, obsah a spôsob spracovania územnoplánovacej dokumentácie. Zadanie bolo vypracované na základe Prieskumov a rozborov pre Územný plán obce a Krajinnoekologického plánu vrátane podkladov a informácií získaných počas prípravných prác.

Na základe uvedených požiadaviek na obsahovú náplň konceptu bol spracovaný variant v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii ako aj metodických usmernení Ministerstva životného prostredia SR pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce a krajinnoekologického plánu a stanovené podmienky regulácie územia.

F) NÁVRH OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

V časti C. v kapitole IV. „Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie“ Správy sú navrhnuté a popísané opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľov v nasledovnom znení:

Vplyvy na obyvateľstvo sú eliminované návrhmi na odstránenie súčasných negatívnych vplyvov na obytné prostredie v oblasti výroby, dopravy, technickej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre šport a rekreáciu a celý súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia.

Bývanie

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné brať do úvahy:

- ochranné pásmo cesty II. a III. triedy 25 m a 20 m od osi cesty, umiestnenie zástavby v týchto pásmach je nepripustné
- ochranné pásma inžinierskych sietí
- ochranné pásmo 6 m od brehovej čiary vodných tokov
- ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesného pozemku
- pásmo hygienickej ochrany - farma Nárada, PHO 347 m od oplotenia

Uvažuje sa s malopodlažnou zástavbou bývania formou rodinných domov. Okrem rodinných domov sa počíta s výstavbou obecných nájomných a sociálnych bytov v jestvujúcom bytovom fonde alebo novostavbách. Nová výstavba izolovaných rodinných domov sa navrhuje na plochách po staršej zástavbe, v stavebných medzerách dvorov jestvujúcej zástavby a na plochách ornej pôdy tesne nadväzujúcich na zastavané územie.

- výstavbu rodinných domov v blízkosti farmy Nárada podmieniť výsadbou izolačnej zelene v dopravnom priestore miestnej cesty, pri vodnom toku a v rámci areálu farmy,
- zriaďovať zariadenia chovu obmedzeného počtu zvierat podľa polohy navrhovanej lokality,
- neumiestňovať zariadenia s veľkým zdrojom znečistenia ovzdušia,

- využitie miestnych energetických zdrojov (napr. slnečná energia, geotermálna energia, bioplyn, komunálny odpad...), na výrobu elektrickej energie, vykurovanie a ohrev vody ako doplnkových zdrojov k súčasnej energetike,
- riešiť odvádzanie odpadových vôd vybudovaním splaškovej kanalizácie a ČOV,
- po obvode a v rámci areálov vymedziť plochy pre výsadbu geograficky pôvodných (autochtónnych) drevín (stromy, kry), zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby,
- súčasne s výstavbou rodinných domov realizovať výsadbu súkromnej a uličnej zelene; uprednostniť geograficky pôvodné (autochtónne) druhy drevín - stromy, kry (ovocné, okrasné), tráva, kvety...
- výsadba zelene je činnosťou vykonávanou vo verejnom záujme, s následným zvýšením biodiverzity a ekologickej stability územia; obzvlášť je to citlivé z hľadiska rentability (platby PPA); úžitky z drevín patria pod ekosystémové služby s cieľom podporiť trvalo udržateľný rozvoj (TUR) obce.

Ako spracovateľ odborného posudku navrhujem doplniť nižšie uvedené druhy opatrení, ktoré vychádzajú z požiadaviek a pripomienok zo stanovísk ku Správe a návrhu strategického dokumentu a ich možných vplyvoch na životné prostredie a zdravie obyvateľstva:

1. Zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých projektov v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov.
2. Konkrétne rozvojové projekty obce realizovať v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov.
3. Pri rozhodovaní pri výbere projektov dôsledne sledovať aspekt trvalej udržateľnosti podporovanej aktivity a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých vplyvov.
4. Vybudovanie splaškovej kanalizácie a ČOV brať ako nevyhnutnú podmienku rozvoja obce.
5. Dodržať ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
6. Prehodnotiť a zvážiť rozsah návrhu plôch na bývanie v lokalitách B1 (3,8 ha) – 1.etapa, B1 (3,3 ha) – 2.etapa, B10 (2,9 ha) – 1.etapa, B11 (2,4 ha) – 2.etapa, B12 (3,0 ha) – 2.etapa, z dôvodu neúmernému zaberaniu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd, najmä mimo zastavaného územia obce.
7. Upozorňujeme na potrebu prehodnotenia návrhu plochy na bývanie v lokalite B10 (2,9 ha) – 1.etapa, z dôvodu že tieto pozemky sa nachádzajú v záplavovom území. V súlade s § 20 ods. 5 písm. a) zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov je v inundačnom území zakázané umiestňovať bytové budovy.
8. Riešené územie sa nachádza v území s nízkym až stredným radónovým rizikom. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. MZ SR 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.
9. Rešpektovať všetky záväzné regulatívy zo záväznej časti Územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja v znení jeho zmien a doplnkov.
10. Existenciu evidovanej skládky odpadov zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.

11. V prípadoch, keď funkčné využívanie územia sa dotýka zdrojov znečisťovania ovzdušia, zmeny jestvujúcich zdrojov, ako aj vznik ďalšieho zdroja vyžaduje súhlas príslušného orgánu ochrany ovzdušia v stavebnom konaní.
12. Potenciálne zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré majú výrobný charakter, resp. zabezpečujú služby, umiestňovať na plochách určených pre priemysel a služby, pričom je potrebné brať do úvahy aj smer prevládajúcich vetrov.
13. Pri umiestňovaní stavieb rešpektovať i prípadné obťažujúce prvky, napr. prachové.
14. Z hľadiska ochrany ovzdušia je potrebné pri výrobných plochách vždy uvažovať s izolačnou zeleňou s ohľadom na obmedzenie znečisťujúcich látok (produkcia aj diaľkový prenos), zlepšenie mikroklimatických pomerov a s ohľadom na nízky podiel zelene v okrese Dunajská Streda.
15. Navrhovanou činnosťou nesmie dôjsť k ohrozeniu alebo znečisteniu povrchových a podzemných vôd, treba zabezpečiť všestrannú ochranu tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových a podzemných vôd.
16. Stavba transformačnej stanice musí byť konštrukčne tak zabezpečená, aby sa vylúčilo mechanické poškodenie a aby sa pri mimoriadnych okolnostiach, mohlo účinne zabrániť nežiadúcemu úniku nebezpečných látok do pôdy, povrchových vôd a podzemných vôd.
17. Nakladanie s odpadmi musí byť v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva a POH Trnavského kraja.
18. Zabezpečiť ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov v riešenom území.
19. Nezasahovať do pobrežných pozemkov vodných tokov, ktoré pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb a zariadení užíva správca vodného toku (§ 49 ods. 2 vodného zákona).
20. Dosiahnuť, v čo najväčšej miere, odkanalizovanie obce verejnou kanalizáciou a zásobovanie obce pitnou vodou prostredníctvom verejného vodovodu. Preukázať hydrotechnickými výpočtami dostatočnú kapacitu existujúcej vodovodnej siete, s prihliadnutím na rozvojové zámery uvedené v predložennom ÚP-O.
21. V prípade umiestňovania zariadení občianskej vybavenosti, obchodu a služieb, zariadení výroby a služieb, športových a telovýchovných zariadení, zariadení súvisiacich s aktivitami cestovného ruchu, investori stavieb musia odborným posúdením dokladovať, že obyvateľstvo v dotknutej oblasti nebude trvale vystavené nadmernému pôsobeniu zdraviu škodlivým faktorom z plánovaných činností (napr. hluk, vibrácie, elektromagnetické žiarenie, emisie chemických faktorov a pod.).
22. V prípade zmiešaných území s funkciou občianskej vybavenosti a bývania, činnosti vykonávané v občianskej vybavenosti nesmú negatívne ovplyvniť pohodu bývania.
23. Uprednostňovať na vykurovanie domácností zemný plyn ako aj alternatívne zdroje energie.
24. Rešpektovať ochranné pásmo cesty II. triedy (II/506), ktoré má šírku 25,0 m od osi cesty na pozemkoch mimo zastavaného územia obce a cesty III. triedy (III/1403) v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 135/1961 Z.z. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
25. Ponechať územné rezervy pre verejnoprospešné stavby, napríklad prebudovanie križovatiek na ceste II/506, stavby cyklotrás a podobne. Dopravné riešenie pripojení (tvary novo navrhovaných križovatiek, úpravy existujúcich križovatiek, pripojenia, vjazdy) nových lokalít (resp. zmenených funkciou) musia byť až po dopravno-inžinierskom posúdení, na základe výsledkov dopravného prieskumu. Pri návrhu nových križovatiek je potrebné dodržať príslušné STN a TP (napríklad vzdialenosti križovatiek a pod.).
26. Pri umiestňovaní novo navrhovaných lokalít pri cestách (napríklad B4, B5) je potrebné uvažovať s izolačnou zeleňou a protihlukovými opatreniami už pri návrhu umiestnenia, aby neboli dodatočne vyžadované opatrenia od príslušných správcov ciest.

27. V navrhovaných lokalitách s prevládajúcou obytnou funkciou – bývanie v blízkosti ciest, posúdiť nepriaznivý vplyv dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. V prípade, že bude zástavba situovaná v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku, územný plán obce musí navrhnúť zodpovedajúce opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov z dopravy a zaviazat' investora stavby na ich realizáciu.
28. Ak je zastavané územie v zmysle územného plánu vymedzené len po jednej strane pozemnej komunikácie, avšak samotná komunikácia nie je v zmysle platného územného plánu súčasťou zastavaného územia, v dotknutom úseku táto komunikácia má zákonom dané ochranné pásmo cesty. V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne cesty alebo premávku na nich.
29. Vo výkrese č. 1 – Širšie vzťahy je potrebné uvádzať správne čísla ciest III. triedy.
30. Na základe stanoviska RÚVZ v Dunajskej Strede, zväžiť začatie budovania nových lokalít na bývanie až po výstavbe spoločnej čistiarny odpadových vôd troch susedných obcí s verejnou kanalizáciou, nakoľko likvidácia obsahu žump do ktorejkoľvek existujúcej ČOV v okrese Dunajská Streda sa hodnotí ako problematická z dôvodu ich preťažnosti.
31. V územnoplánovacej dokumentácii zohľadniť možnosť výstavby/rozšírenia verejnej elektronickej komunikačnej siete (VEKS – jej podzemných sietí ako aj nadzemných stavieb základňových staníc) ako technickej infraštruktúry vybavenia územia.
32. Prehodnotiť, aby hranice rozvojových lokalít, ktoré zasahujú do záujmových území OPaK boli upravené tak, aby boli mimo záujmového územia OPaK, jedná sa o rozvojové lokality: PRV1-I., B2-I., RŠ1-I., AG1-I., AG4, AG3-I., POV1.
33. U rozvojovej lokalite B6-I. vyžadovať podmienku územnej kompenzácie krajiny zelene vo forme krajiny alebo verejnej zelene na takej istej výmere ako je výmera zabratej krajiny zelene napríklad na úkor ornej pôdy.
34. U rozvojovej lokalite AG4 vyžadovať podmienku zachovania krajiny zelene minimálne na úrovni 70% súčasnej výmery, ako aj pri povoľovaní výstavby. Projektové dokumentácie na stavebné povolenie musia obsahovať aj SO (stavebný objekt) sadové úpravy.
35. U ostatných rozvojových lokalít vyžadovať podmienku dôsledného doplnenia nutnosti založenia verejnej, izolačnej alebo areálovej kríkovej a stromovej zelene bez konfliktu s inžinierskymi sieťami, druhej ochrany a ochrany drevín pri realizácii stavebných úprav.
36. Pri projektoch verejnoprospešných stavieb (dopravných, kanalizačných, vodovodných), občianskej vybavenosti, alebo pri stavbách ktoré sa dotýkajú verejnej, areálovej alebo krajiny zelene, TTP, parkov ako aj chránených území a ich ochranných pásiem uplatňovať požiadavku, aby do projektov pre územné rozhodnutie a pre stavebné povolenie bol začlenený samostatný stavebný objekt (SO) Sadové úpravy.
37. Za východiskový stav monitoringu ekologicky významných segmentov krajiny v zastavanom území, v rámci hodnotenia vplyvov a správy o hodnotení (SOH) navrhuje sa ich súčasnú rozlohu a plošný a kvalitatívny rozsah, ktorý by sa počas jednotlivých zmien a doplnkov ÚPD nemal zmenšovať. Jedná sa o plochy jestvujúcej a navrhovanej verejnej zelene, všetky druhy zelene v chránených územiach alebo v ich ochranných pásmach, trvalé trávne porasty, plošné prvky ÚSES, mokrade, významné krajinné prvky podľa zákona, jestvujúcu aj navrhovanú ochrannú a krajinnú zeleň aj v dotyku s intravilánom, ako aj lesné porasty v dotyku s intravilánom, (zastavaným územím) ktoré by mohli byť zmenené na lesopark.
38. Environmentálnu vhodnosť a prípustnosť činností prehodnotiť v súlade s platnou legislatívou, pri ich lokalizácii dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona o posudzovaní vplyvov, ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny a nadväzujúcich vykonávacích predpisov a tiež ustanovenia ďalších v predchádzajúcom texte uvedených zákonov.

ZÁVER

Posudzovaná Správa zodpovedá nárokom, ktoré zo zákona o posudzovaní vplyvov vyplývajú pre spracovanie tohto stupňa dokumentácie. Je vypracovaná podľa obsahovej štruktúry uvedenej v prílohe č. 5 zákona o posudzovaní vplyvov a v zmysle požiadaviek stanovených v rozsahu hodnotenia, ktoré vydal Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 16.03.2022.

Správa a strategický dokument Územný plán obce Nárada sú spracované pre obec Nárada, čiže sa jedná o dokumentáciu na lokálnej (miestnej) úrovni, ktorá určuje rámec funkčného využitia územia navrhovaného pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, športu, rekreácie, zelene, špeciálnej vybavenosti, poľnohospodárskej výroby a dopravnotechnického zázemia obce. Navrhované riešenie a podrobnosti spracovania sú danému stupňu územnoplánovacej dokumentácie primerané, po obsahovej stránke možno materiál hodnotiť pozitívne.

Predložený strategický dokument je akceptovateľný, jeho výsledky analyzovaných problémov je možné využiť ako podklad pre pokračovanie v obstarávaní územnoplánovacej dokumentácie a rozhodovacím procese.

V ďalšej etape obstarávania územnoplánovacej dokumentácie **odporúčam dopracovať čistopis návrhu riešenia „Územný plán obce Nárada“ podľa hodnoteného variantu**, za súčasného naplnenia opatrení uvedených v bode F/ tohto posudku.

Vychádzajúc zo zohľadnenia všetkých odborných aspektov a poznatkov získaných o území odporúčam vydať

súhlasné záverečné stanovisko

k schváleniu strategického dokumentu „Územný plán obce Nárada“.

Posudok je vypracovaný v troch písomných vyhotoveniach a 1 x na elektronickom nosiči dát, má 24 strán. Návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods.9 zákona o posudzovaní vplyvov je prílohou tohto posudku.

Príbelce, apríl 2022

Ing. Tibor Čierny

Príloha: Návrh záverečného stanoviska